

VN 16669/2026

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle työaikalain ja eräiden muiden lakien muuttamiseksi

Yleiset huomiot

Kirkon alat pitää lakiehdotusta, joka sisältää säännökset laiminlyöntimaksuista, pääpiirteissään hyvänä. Esitys todennäköisesti tehostaa laissa säädettyjen työaika- ja vuosilomakirjanpitoon sekä työvuoroluetteloon liittyvien työnantajavelvoitteiden noudattamista. Ehdotukset edistävät myös yritysten tasavertaista kilpailua, kun työsuojeluviranomaisella olisi jatkossa valvontakeinona mahdollisuus määrätä laiminlyöntimaksu velvoitteiden laiminlyömisestä tukemaan työntekijöiden työehtojen tehokkaampaa valvontaa.

Huomiot ehdotetuista laiminlyöntimaksuista ja niiden määristä

Ehdotettu laiminlyöntimaksu enintään 10000 euroa ja yhteinen laiminlyöntimaksu 15000 euroa, jos samalla kertaa olisi määrättävä laiminlyöntimaksu kahdesta tai useammasta laiminlyönnistä, vaikuttaa sopivan suuruisilta. On tärkeää, että laiminlyöntimaksun määrä joustaa ottaen huomioon työnantajan koko sekä laiminlyönnin laatu, laajuus, kesto, tahallisuus, toistuvuus ja muut olosuhteet.

Huomiot laiminlyöntimaksun määräämisen arvioinnissa huomioon otettavista seikoista

On uskottavaa, että laiminlyöntimaksun määräämisen arvioinnissa huomioon otettavat seikat (työnantajan koko, laiminlyönnin laatu, laajuus, kesto, tahallisuus, toistuvuus ja muut olosuhteet) johtavat isossa yrityksessä suurempaan laiminlyöntimaksuun kuin pienessä yrityksessä. Näin laiminlyöntimaksun määrääminen kohtelisi yrityksiä tasavertaisemmin, jos he jättävät työnantajavelvoitteisiin kuuluvat velvoitteensa työvuoroluettelon laatimisesta tai sen työntekijöille tietoon saattamisesta taikka työaikakirjanpidon pitämistä koskevan velvollisuutensa täyttämättä. Laiminlyöntimaksu on hyvä olla olemassa, koska se ennaltaehkäisisi työnantajan väärinkäytöksiä työvuoroluettelon laatimiseen ja työaikakirjanpitoon liittyen.

Huomiot perusteista, jolloin laiminlyöntimaksua ei tule määrätä

Laiminlyöntimaksu on jätettävä määräämättä, jos laiminlyönti on kokonaisuutena arvioiden vähäinen, maksun määrääminen olisi olosuhteet kokonaisuudessaan huomioon ottaen

kohtuutonta tai laiminlyönti johtuu pätevästä syystä. Näissä tilanteissa työsuojeluviranomainen ohjeilla ja neuvoilla pyrkii ohjaamaan tilanteen voimassa olevan lainsäädännön mukaiseksi. Tarkastajan ja työsuojeluviranomaisen keinoina ovat toimintaohjeet ja kehotukset, jotta lainvastaisen puutteen aiheuttama haitta saadaan korjattua. Näissäkin tilanteissa työsuojeluviranomaisen on reagoitava, jotta asia tulee työsuojelun kannalta riittävästi valvottua.

Kaksoisrangaistavuuden kiellon huomioiminen ehdotuksissa

Samasta asiasta ei pidä rangaista kahteen kertaan. Nyt tilanne vaikuttaa melko sekavalta. Pitäisi täsmentää sitä, kuinka kaksoisrangaistavuuden kiello käytännössä toimii.

Huomiot merenkulkijoita koskeviin lakeihin (vastaavat ehdotukset kuin työaikalaissa ja vuosilomalaissa)

-

Huomiot vaikutusarvioinneista

Ehdotukset tehostavat työvuoroluettelon laatimisvelvoitteen noudattamista ja työvuoroluettelosta tiedon antamista työntekijälle laissa säädetyn tai työ- ja virkaehtosopimusten määräysten mukaisesti. Velvoitteiden rikkomisiin puuttumisen mahdollisuus ehdotetulla laiminlyöntimaksulla oletetaan tehostavan työaikalain työaika-asiakirjoihin liittyvien velvoitteiden noudattamista.

Kirkkotyönantajalla työaika-asiakirjat ovat pääsääntöisesti tehty hyvin. Kirkkotyönantaja on järjestäytynyt Kirkon työmarkkinalaitoksen myötä, joten kenttä on järjestäytynyttä kenttää.

Muut mahdolliset huomiot

-

Aaltonen Paula

Kirkon alat ry

Lehtimäki Hanna

Kirkon alat ry